

“El govern d’Espanya viu massa pendent de la pressió del PP i el conservadorisme”

Montserrat Tura i Camafreita (Mollet del Vallès, 1954) és consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya des del novembre del 2006. A la legislatura anterior fou consellera d’Interior.

Quin balanç en feu, dels primers passos de la Ciutat de la Justícia? Ja hi ha hagut crítiques d’alguns funcionaris i usuaris, i veus que parlen d’una certa precipitació en la inauguració.

—L’edifici es va projectar fa set anys, no crec que puguem parlar de precipitació. No tan sols duem a terme una de les operacions de logística més importants que mai s’ha fet, sinó que també introduïm modificacions dels hàbits quotidians

de funcionament, que lògicament creen una certa resistència. Hem de deixar temps, i penso que no és normal que a una persona que fa dues hores que ha arribat a l’edifici ja li demanin què li sembla, perquè encara no coneix el recinte ni s’hi ha familiaritzat; per tant, és molt possible que tot li semblés malament. La gran reforma que es fa a més de vint palaus de justícia a tot Catalunya és que aprofitem el trasllat a unes altres instal·lacions per introduir canvis en l’organització dels jutjats que milloraran substancialment el servei. La inversió en tecnologia que s’ha fet ratlla els 30 milions d’euros, tot un sistema nou de tractament de la informació judicial i de centralització de tasques comunes de jutjats.

—Hi ha hagut una altra retallada de pressupost als departaments de la Generalitat a causa de l’escanyament de les finances. El funcionament de la justícia a Catalunya és plenament garantit?

—Dependrà de com evolucionin els ingressos de l’administració pública. Si l’activitat econòmica cau, també cauen els ingressos i la dificultat per a mantenir els serveis públics creix. Sigui com sigui, voldria destacar que els serveis públics que s’han desenvolupat els darrers cinc anys amb un govern d’esquerres han fet possible que un país que des de l’any 2000 havia crescut de gairebé un milió de persones per sota del llindar de pobresa, s’hagi mantingut estable malgrat tot. És el gran mèrit social i polític d’un govern de progrés.

—Fins ara s’ha mantingut estable, però no hi ha perill d’inestabilització?

—Els governants hem de fer funcionar els nostres serveis amb els recursos que tenim. No podem dir: ara que vénen vaques magres, no acceptarem més presos, o no acceptem a tràmit una demanda judicial d’un ciutadà que creu que s’han vulnerat els seus drets. Evidentment, ara tenim més dificultats i estem obligats a fer una revisió acurada de totes les despeses del departament.

—**Caldria racionalitzar algunes despeses?**

—La llei d'assistència jurídica gratuïta del 1996 va ser un gran avenç social, però ara ens hem de rumiar si les persones que se'n veuen beneficiades han de pensar-se o no davant de l'administració que paga aquest servei. S'han d'establir sistemes per a garantir que l'administració que aporta els recursos que són de tots els ciutadans pugui controlar que aquella persona realment està en territori català i té voluntat de presentar recursos fins al límit. La quantitat de demandes que es presenten de persones que dubtes que visquin en territori català però que hem de continuar pagant és molt elevat.

—**Comenteu que es parla massa de sentències del TC i de xifres del finançament, però gens de federalisme. El 2004, Rodríguez Zapatero apostava ferventment per l'Espanya plural, i des de Catalunya, Pasqual Maragall creia en l'Espanya federal. En què han quedat aquestes apostes?**

—En realitat, aquesta segona volta [el nou Estatut] d'aprofundiment de les competències, després de trenta anys de vigència de l'Estatut de Sau, és una gran oportunitat per a avançar cap a l'estat federal. Federalisme vol dir

participar en els aspectes de caràcter general de l'estat, ser lleial i rigorós en l'execució de competències que ens toquen i tenir clar que estem units per una fidelitat, però que alhora som absolutament diferents.

—**Aquesta és la teoria. Però com s'ha desenvolupat la pràctica d'ençà de la transició?**

—Aquests darrers anys s'ha detectat que hi ha un problema molt important de trobada entre aquest estat i els governs de les comunitats autònomes. On és l'espai de trobada per ser tots estat? Finalment, l'aprofundiment en l'estat del benestar té a veure amb una relació d'encaix molt potent entre el govern de l'estat i els de les comunitats autònomes. És cert que en el disseny de l'estat de les autonomies no s'ha avençat gaire en aquests punts de trobada.

—**Sense aquest espai d'encaix no s'avença gens?**

—A la dècada dels 80 es va fer una descentralització molt important, però no s'ha acabat d'entendre que hauríem d'estar units amb una mateixa finalitat, ser estat.

—**A Espanya hi ha un govern que coincideix amb el color polític del soci majoritari de Catalunya. Això no hauria de generar més complicitat?**

—El govern d'Espanya viu massa pendent d'allò que passa a la immidiateza de Madrid, de la pressió d'aquesta minoria molt majoritària del PP i d'un Madrid cada vegada més conservador, però en realitat, al PSOE, el suport li ve de ciutadans i ciutadanes que viuen en les comunitats autònomes que de vegades sembla que siguem incòmodes.

—**Com a membre del PSC i del govern, esperàveu topiar amb tantes dificultats amb un executiu del PSOE?**

—El president Zapatero feia aquell discurs de l'Espanya plural, que durant un temps va crear grans expectatives i després es van desinflar.

—**Era potser més un reclam electoral per a Catalunya, Andalusia i Galícia?**

—El sistema és molt complex. El procés de descentralització que vam viure els 80 i els 90 hi ha molt pocs països que l'hagin viscut. Ara, amb el finançament, una de les dificultats que hi ha per a trobar l'equació que tingui en compte totes les variables és que encara no han entès que allò que succeeix a Catalunya no és un caprici de moda passatgera, sinó que és allò que hem estat sempre, una nació amb aspiracions de més poder polític i de recursos econòmics per a acomplir els nostres serveis.

JORDI PLAY

—Un govern “amic”, com va definir Pasqual Maragall el primer executiu de Zapatero, no entén les necessitats de Catalunya, i no és segur que acabi atorgant un finançament que s’ajusti a l’Estatut. Com afectaria el PSC un desacord definitiu amb el PSOE en aquest sentit?

—Maragall ho va dir en una etapa inicial, això de “govern amic”. Ningú no ha dit que construir un estat federal sigui fàcil, eh?

—Si hi ha voluntat política, tampoc no és fàcil?

—És extraordinàriament difícil. Els autèntics estats federals s’han produït després de processos extremadament difícils. Nosaltres intentem fer-ho pas a pas, i voldríem que una part de la reivindicació nacional que hi ha a Catalunya fos entesa pel govern d’Espanya i per tots els ciutadans d’Espanya.

—Fa molts anys que es fa pedagogia, amb resultats no gaire bons.

—En cap de les dues direccions. Aquesta és la gran assignatura pendent, però potser l’esforç que es fa ara d’insistir i insistir que es respectin tots els punts de l’Estatut acabarà essent un reconeixement explícit de la realitat catalana.

—Si l’estat no compleix la llei i la proposta de finançament no s’ajusta a l’Estatut, què ha de fer el govern de Catalunya?

—El president Montilla i el conseller Castells fa dies que ho diuen, hi ha moments en què cal plantar-se. Continuem insistint, i veurem com evoluciona la qüestió. Però ara no té sentit de demanar-se què cal fer si passa tal cosa que encara no sabem si passarà o no.

—Què vol dir *plantar-se*?

—Això ho haureu de preguntar al president de la Generalitat.

—I com a membre del PSC, si arribés el moment de plantar-se, penseu que seria una ocasió per a repensar-se també la relació amb el PSOE?

—Encara no hem estripat els papers! És cert que ja hi havia una data per al finançament, fa un any, però com que s’ha incomplert, ja no ve d’una setmana, i hem de veure si som capaços d’establir un model que sigui un avenç cap a aquest reconeixement de l’estat federal que volem. Si al final s’estripen els papers, s’estripen de veritat, però avui encara no ha passat.

—Estripar els papers implicaria trencar relacions amb el PSOE al Congrés?

—A Espanya només hi ha dues opcions de govern possibles. El PSC n’ha de ser conscient. El PSC podria formar coalició amb el PSOE —que algunes vegades s’ha mostrat amb una capacitat més reduïda que no voldríem per entendre la nostra realitat nacional— o amb algú que nega la nostra realitat. La tria sembla òbvia.

—El PSC podria tenir grup parlamentari propi i donar suport al PSOE si hagués de formar govern a Espanya.

—És absolutament possible, però per a això hi ha d’haver un procés electoral i has d’anar a les eleccions dient que serem un grup parlamentari diferent. Preferim un govern socialdemòcrata abans que no un govern del PP que faci retrocedir en avenços socials i de drets individuals ja consolidats.

—Abans us demanava per l’estabilitat del govern en cas que no hi hagi acord pel finançament...

—Fins ara, totes les resolucions dels partits que donen suport al govern d’entesa van en la línia de mantenir el govern de Catalunya. És veritat que hi ha veus —que després acaben dient que era una opinió personal— que qüestionen l’estabilitat del govern segons quin sigui el resultat del procés. Crec que es precipiten, perquè allò que hauríem de fer tots, fins i tot els partits de l’oposició, és ajudar a demostrar que la petició de més poder polític i de més recursos econòmics és unànime a Catalunya.

—A Catalunya s’ha parlat de fronts comuns moltes vegades, però sempre s’han acabat desfent. Ara el veieu possible, un bloc unitari a Madrid del PSC, CiU, ERC i ICV?

—Per què la hi perdonem, al PP, la manca de defensa de Catalunya?

—Es pressuposa que no defensarà l’Estatut, si l’ha dut al TC.

—D’acord, doncs deixem clar que tenim un partit a Catalunya que nega la nostra realitat nacional, perquè sembla que l’Estatut hagi caigut a mans del TC per casualitat. A mi m’agradaria que no només fos amb l’Estatut, sinó també amb tots els grans temes que defineixen una Catalunya diferent, que hi hagués un consens més ampli que no hi ha.

—Els grans consensos no s’estilen quan queda poc més d’un any per a les eleccions. Veieu CiU disposada a aquesta entesa?

—De vegades sap greu que un partit amb la tradició de govern de CiU no col·labori en la responsabilitat que necessita l’organització de sistemes de control de la governabilitat catalana que construïm. És el cas, per exemple, de l’Oficina Antifrau. S’ha de demanar a CiU que en comptes de festejar amb no sé quin sobiranisme que després no ha aplicat mai quan ha governat, torni a rumiar-se si en una situació de crisi no hauria de ser el primer a oferir-se al govern per ajudar a sortir d’aquest atzucac. Catalunya necessita algú disposat a donar grans majories a qüestions que són d’aprofundiment democràtic i de desenvolupament de poder polític per a Catalunya i de sistemes de relació amb l’estat, un estat que volem que evolucioni cap a un estat federal.

—Pel que fa a la sentència del Tribunal Constitucional, el govern té la confiança que l’Estatut se salvarà?

—El TC no s’ha posat a remenar l’Estatut per caprici, sinó a petició del PP. I efectivament, tots els tribunals interpreten allò que ha fet el legislador, i cada vegada que han de dictar una sentència interpreten. El govern hi té confiança perquè sap que l’Estatut s’ajusta plenament a la llei.

—Precisament perquè les sentències són interpretatives, i el TC és format per membres designats directament pels partits majoritaris, la conclusió pot respondre més a motivacions polítiques que no jurídiques.

—El pacte constitucional no va plantejar que el govern del poder judicial fos escollit directament pel poble, i el mecanisme que s’utilitza en les democràcies parlamentàries és que l’escullin els parlaments. Ara bé, hauríem de fer un esforç extraordinari perquè les persones que ocupessin càrrecs en aquests òrgans fossin de prestigi indiscutible i haguessin demostrat el seu rigor en les sentències pronunciades, perquè tornessin a tenir credibilitat i no tinguéssim la sensació que s’han manipulat o utilitzat a vegades per interessos de partit.

Gemma Aguilera